

Parshas Bo

Wednesday, January 20th @ 8:00 PM Given by Rabbi Shmuel Silber

Sponsored by Chana & Jeremy Staiman, in memory of Chana's father

Harry Bush צבי הירש בן ישראל

1. שמות פרקג

כא וְנֶתַתְּי אֶת־תֵן הֶעְם־הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרֵיִם וְהָיָה בְּי תֵלֵכֹּוּן לְאׁ תֵלְכָוּ רִיקֵם: כב וְשְׁאֲלְה אִשֶׁה מִשְׁכָנְהָהּ וּמִנָּרַת בֵּיתַּה בִּלִי־כֵסֵף וּכְלֵי זָהָב וּשִׁמִלְת וְשַׂמִתָּם עַל־בִּנִיכֶם וְעַל־בִּנְתֵיכֶם וִנִצַּלְתֵּם אֶת־מִצְרֵיִם:

21. And I will put this people's favor in the eyes of the Egyptians, and it will come to pass that when you go, you will not go empty handed. 22. Each woman shall borrow from her neighbor and from the dweller in her house silver and gold objects and garments, and you shall put [them] on your sons and on your daughters, and you shall empty out Egypt."

2. שמות פרק יא

א וַיֹּאמֶר יְהֹוָּה אֶּל־מֹשֶּׁה עִוֹד נָגַע אָחָד אָבֶיא עַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרֵים אַחֲרִי־בֵּן יְשַׁלַּח אָתְכֶם מִזֶּהְ כְּשַּׁלְּחוֹ בָּלְּה גָּרֵשׁ יְנָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה: ב דַּבֶּר־נָא בְּאָזְנֵי הָעֶם וְיִשְׁאֲלוֹ אִישׁ | מֵאֵת רֵעִהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָּה כִּלִי־כֵסֵף וּכָלֵי זָהָב:

1. The Lord said to Moses, "I will bring one more plague upon Pharaoh and upon Egypt; afterwards he will let you go from here. When he lets you out, he will completely drive you out of here. 2. Please, speak into the ears of the people, and let them borrow, each man from his friend and each woman from her friend, silver vessels and golden vessels."

3. שמות פרק יב

לד וַיִּשָּׂא הָעָם אֶת־בְּצֵקוּ טֶרֶם יֶחְמֶץ מִשְׁאֲרֹתָם צֶרְרָת בְּשִּׁמְלֹתָם עַל־שִׁכְמֵם: לה וּבְנֵי־יִשְּׁרָאֵל עָשִּוּ בִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִּמִּצְרַיִם בְּלֵי־כֶּסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְּׂמְלֹת: לו זֵיהוָה נָתַוֹ אֶת־חֵן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיַּשְׁאֹלְוּם וַיִּנַצִּלָוּ אֶת־מִצְרֵים:

34. The people picked up their dough when it was not yet leavened, their leftovers bound in their garments on their shoulders. 35. And the children of Israel did according to Moses' order, and they borrowed from the Egyptians silver objects, golden objects, and garments. 36. The Lord gave the people favor in the eyes of the Egyptians, and they lent them, and they emptied out Egypt.

4. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף צא עמוד א

פעם אחת באו בני מצרים לדון עם ישראל לפני אלכסנדרוס מוקדון, אמרו לו: הרי הוא אומר +שמות י"ב+ וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום – תנו לנו כסף וזהב שנטלתם ממנו. – אמר גביהא בן פסיסא לחכמים: תנו לי רשות ואלך ואדון עמהן לפני אלכסנדרוס, אם ינצחוני – אמרו להם: הדיוט שבנו נצחתם, ואם אני אנצח אותם אמרו להם: תורת משה רבינו נצחתכם. נתנו לו רשות והלך ודן עמהן. אמר להן: מהיכן אתם מביאין ראייה? – אמרו לו: מן התורה. – אמר להן: אף אני לא אביא לכם ראייה אלא מן התורה. שנאמר +שמות י"ב+ ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה – תנו לנו שכר עבודה של ששים ריבוא, ששיעבדתם במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה. אמר להן אלכסנדרוס מוקדון: החזירו לו תשובה! – אמרו לו: תנו לנו זמן שלשה ימים. נתן להם זמן, כדקו ולא מצאו תשובה.

5. אבן עזרא שמות פרק ג פסוק כב

ויש מתאוננים ואומרים כי אבותינו גנבים היו. ואלה הלא יראו, כי מצוה עליונה היתה. ואין טעם לשאול למה, כי השם ברא הכל, והוא נתן עושר למי שירצה ויקחנו מידו ויתננו לאחר. ואין זה רע, כי הכל שלו הוא.

6. אבן עזרא הפירוש הקצר שמות פרק יא פסוק ד

.... ובהיות ישראל קרוכים לצאת, ושאלה (שמות ג, כב). ולולי שנתן השם להם החן לא היו נותנים להם כלום. ודע כי דבר גדול היה. וצדיקים גמורים היו ישראל, שלא גלו הסוד, והוא שפרעה חשב על דברי משה דרך שלשת ימים שילכו וישובו אל מצרים. וחלילה שהנביא דבר כזב, כי לא אמר לעולם נשוב. וחכמת השם נשגבה מדעתנו. ואשר נראה לי שהיה זה הדבר בעבור שני דברים: האחד: שיתנו להם כלי כסף וזהב. ואלו ידעו שלא ישובו, לא היו נותנים. והדבר השני: שיטבע פרעה וחילו. כי אלו היו הולכים ברשותו, ואין בלבו שישובו, לא רדף אחריהם. והעד: ויגד למלך מצרים כי ברח העם (שמות יד, ה).

7. רבינו בחיי שמות פרק ג פסוק כב

(כב) ושאלה אשה משכנתה. חס ושלום שיתיר הקב"ה לגנוב דעת הבריות שישאלו מהם כלי כסף וכלי זהב ולא ישיבו להם, אבל לשון ושאלה הוא שתתן לה במתנה, שכן מצינו בגדעון: "ויאמר אליהם גדעון אשאלה מכם שאלה ותנו – לי איש נזם שללו כי נזמי זהב להם כי ישמעאלים הם" (שופטים ח, כד), וכן מצינו בבת שבע "שאלה אחת קטנה אנכי שואלת מאתך", "יותן את – אבישג השונמית" (מלכים – א ב, כ – כא), הרי מתנה שנקראת בלשון שאלה.

8. רשב"ם שמות פרק ג פסוק כב ₪

(כב) ושאלה אשה משכנתה – במתנה גמורה וחלוטה, שהרי כתוב ונתתי את חוֻ העם זהו עיקר פשוטו ותשובה למינים:

- 9. כלי יקר שמות פרק ג פסוק כב

(כב) ושאלה אשה משכנתה וגו'. יש מפרשים שאלה זו אינה לשון הלואה, כי איך יצוה ה' לדבר שקר וליקח בערמה אלא הוא מלשון שאל ואתנה לך כך שאלה זו היא שיתנו להם מתנות

10. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Exodus Chapter 3 Verse 22

V. 22. 17800, 2800. This word has an unfortunate history. It occurs at least a few hundred times in 7"in and there it always has the meaning "to demand, to request, to obtain by entreaty", never "to borrow". In one single instance alone it is used for borrowing 1807 1000 1000 1000 (Ex. XXII, 13) and this one single instance, because it just happens to describe a legal relationship and in consequence the word 7000 has become current in all the laws referring to a borrower, and is of every-day use, has been the cause of people seeing in the expression 17800 here, at once the idea of "to borrow". But they overlook completely the form of speech which is inevitably used. Always, everywhere where 7800 means to demand, to request, i.e., where that which is demanded or asked for, is to completely leave all connection with its present owner,

11. חזקוני שמות פרק ג פסוק כא

(כא) לא תלכו ריקם כי הם יעניקו לכם מג' מינים כסף וזהב ושמלות לקיים יצאו ברכוש גדול דוגמת הענקת עבד צאן גרן ויקב.

.12 דברים פרק טו

יב כֵּי־יִמְבֵׁר לְךְּ אָתִיךְ הֵעְבְרִי אַוֹ הֶעְבְרִיּה וַעֲבֶרְךָ שֵׁשׁ שָׁגִים וּבַשְּׁנְּחֹ הַשְּׁבִיעִׁת תְּשַׁלְּתָנּוּ חִפְּשֵׁי מֵעְמֵּךְ: יג וְכֵי־תְשַׁלְתָנּוּ חָפְשָׁי מֵעְמָּךְ לָא תְשַׁלְּחָנּוּ וַיקֵם: יד הַעֲנֵיִק תַּעְנִיל לוֹ מִצְּאִנְךְ וּמִגְּרְנְדָּ וּמִיּקְבֶךְ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהֹנָה אֱלֹהֶיִךְ תִּמֶּן־לְוֹ: טוּ וְזָכַרְתִּ כִּי עֶבֶּד הָיִּיתָ בְּאֶרֶץ מִצְּרִים וַיִּפְּדְּךּ יְהֹנָה אֱלֹהֶיִךְ עַל־בֵּן אֲנֹכֵי מִצִּוּךְ אֶת־הַדָּבֶר הַזֶּהָ הַיִּוֹם:

12. If your brother, a Hebrew man or a Hebrew woman, is sold to you, he shall serve you for six years, and in the seventh year you shall send him forth free from you. 13. And when you send him forth free from you, you shall not send him forth empty-handed. 14. You shall surely provide him from your flock, from your threshing floor, and from your vat, you shall give him from what the Lord, your God, has blessed you

13. ספר החינוך מצוה תפב

משרשי המצוה למען נקנה בנפשנו מדות מעולות יקרות וחמודות, ועם הנפש היקרה והמעולה נזכה לטוב, והאל הטוב חפץ להיטיב לעמו, והודנו והדרנו הוא שנרחם על מי שעבד אותנו ונתן לו משלנו בתורת חסד מלבד מה שהתנינו עמו לתת לו בשכרו, ודבר מושכל הוא, אין צורך להאריך בו.

14. Studies In Shemot: Parshat Bo (page 190); Nehama Leibowitz

For an Israelite, the word Egyptian had the bitterest associations. It would not have been remarkable had the Jew hated the Egyptian as the enslaver of his ancestors and would have reserved the right not to accord him the generous treatment enjoined by the Torah with regard to the stranger... But the Torah records that the Egyptians and Jews parted friends, the former, liberally furnishing them with gifts as the latter themselves had been bidden, in the case of sending away their own Hebrew servants... Consequently "thou shalt not abhor an Egyptian, for thou wert a stranger in his land." But since the Egyptians could not be expected to offer gifts of their own initiative, Israel was bidden to spur them to do it and say to them: Let us part friends and we'll take with us a parting gift. (Benno Jacob)

15. כלי יקר שמות פרק ג פסוק כב

..... ומה שנאמר (שמות יב לו) וישאילום, היינו שהמצרים התחילו לתבוע מהם שיקבלו מהם מתנות כל כך מצאו חן בעיניהם:

16. שמות פרקיב

לה וּבְגֵי־יִשְׂרָאֵל עָשִׂוּ פִּדְבַר מֹשֶׁה וַיִּשְׁאֲלוּ מִמְצְלַיִם כְּלֵי־כֶּסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂמְלֹת:

35. And the children of Israel did according to Moses' order, and they borrowed from the Egyptians silver objects, golden objects, and garments.

17. רש"י שמוח פרק יב פסוק לה

ושמלת - אף כן כיו חשובות לכם מן ככסף ומן כזכב, וכמאוחר בפסוק חשוב:

18. רבינו בחיי שמות פרק יב פסוק לה

(לה) כלי כסף וכלי זהב ושמלות. המאוחר בכתוב חשוב יותר מחברו: הזהב, חשוב מן הכסף, והשמלות חשובים מן הזהב

19. ספר החינוך מצוה צט - מצות לבישת בגדי הכהנים

שנצטוו הכהנים ללבוש בגדים מיוחדים לגדולה וכבוד ואז יעבדו במקדש, שנאמר [שמות כ"ח, ד'] ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו.

משרשי המצוה, היסוד הקבוע לנו כי האדם נפעל לפי פעולותיו ואחריהם מחשבותיו וכוונותיו, והשליח המכפר צריך להתפיס כל מחשבתו וכוונתו אל העבודה, על כן ראוי להתלבש בגדים מיוחדים אליה, שכשיסתכל בכל מקום שבגופו מיד יהיה נזכר ומתעורר בלבו לפני מי הוא עובד, וזה כעין תפילין שנצטוו הכל להניח בקצת הגוף שיהיה לזכרון מחשבת הכשר. ואף על פי שגם הכהן היה מניח תפילין, לגודל ענינו היה צריך גם זה.

20. U.S. National Library of Medicine, National Institutes of Health

http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11898983

Psychol Rep. 2002 Feb;90(1):203-4.

Customer service as a function of shopper's attire.

Regan PC, Llamas V.

Department of Psychology, California State University, Los Angeles 90032-8227, USA. pregan@calstatela.edu

A field experiment explored whether a female shopper's appearance would influence the customer service she received. Specifically, a female confederate dressed in formal work clothes (skirt and blouse) or informal gym clothes (tights and t-shirt) entered a series of randomly selected women's clothing stores in a large mall and proceeded to "shop." The amount of time that passed before an employee approached and acknowledged the confederate served as the dependent variable. As hypothesized, she was acknowledged significantly sooner when formally attired than when informally dressed. Thus, clothing, like other aspects of appearance, influences how people are evaluated and treated by others.

PMID: 11898983 [PubMed - indexed for MEDLINE]